

90-річчя академіка НАН України Б.О. МОВЧАНА

---

9 січня виповнюється 90 років видатному вченому-матеріалознавцю, фундатору наукової школи з одержання нових матеріалів за допомогою методу електронно-променевої технології випаровування та конденсації у вакуумі, засновнику і першому директору ДП «Міжнародний центр електронно-променевих технологій Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України», заслуженому діячу науки і техніки України, академіку НАН України **Борису Олексійовичу Мовчану**.

Усе творче життя Б.О. Мовчана пов'язане з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України. Борис Олексійович здобув широке визнання завдяки дослідженням структури і властивостей неорганічних матеріалів (аморфних, нанокристалічних, дисперсно-зміцнених, шаруватих, пористих) і захисних покриттів, осаджуваних з парової фази у вакуумі. Важливим напрямом його наукової діяльності є реалізація розроблених технологічних процесів і нових зразків електронно-променевого обладнання. На особливу увагу заслуговують розроблені Б.О. Мовчаном варіанти електронно-променевих гібридних нанотехнологій, що поєднують фізичні і хімічні процеси осадження неорганічних речовин у вакуумі. Електронно-променева гібридна нанотехнологія та відповідне обладнання є реальною основою подальшого науково-технічного та економічного прогресу у виробництві.

Б.О. Мовчан опублікував понад 380 наукових праць, 7 монографій, отримав більш як 120 патентів. Він є членом редколегій низки наукових часописів; під його керівництвом підготовлено 68 кандидатів і докторів наук. Наукова діяльність Б.О. Мовчана неодноразово була відзначена державними нагородами. Серед них — Державна премія УРСР, два ордени Трудового Червоного Прапора, Ленінська премія, премія ім. Є.О. Патона НАН України. Його нагороджено орденами «За заслуги» III ст. та князя Ярослава Мудрого V ст. Б.О. Мовчан має також зарубіжні почесні відзнаки — почесний диплом Міністерства авіаційної промисловості КНР, звання почесного професора Пекінського університету аеронавтики та космонавтики; два почесні дипломи Американського вакуумного товариства (США), премія ім. Р.Ф. Банші (R.F. Bunshah Award).